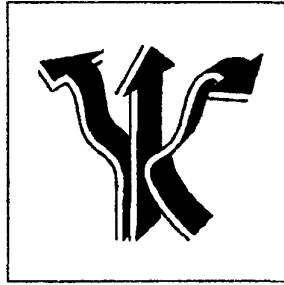

**Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»**

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
«СТАТИСТИКА ТУРИЗМУ»
(для бакалаврів)

Київ-2018

Підготовлено док. філ. у гал. екон, доцентом кафедри менеджменту К.В. Середюк

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри організації туристичної діяльності (Протокол № 8 від 14 березня 2018 року)

Затверджено на засіданні Вченої ради Навчально-наукового інституту міжнародних відносин та соціальних наук (Протокол № 8 від 29 березня 2018 року)

Середюк К.В. Навчальна програма дисципліни «Статистика туризму» (для бакалаврів) - К.: МАУП, 2018 - 17с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни «Статистика туризму», варіанти контрольних робіт і вказівки до їх виконання, питання для самоконтролю, а також список літератури.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

В основу практично всіх досліджень як внутрішнього, так і міжнародного туризму полягають статистичні дані. Тому проблеми статистичного обліку є одними з центральних у вивченні сфери туризму.

Програма вивчення дисципліни "Статистика туризму" складена відповідно до місця та значення дисципліни за структурно-логічною схемою, передбаченою освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів.

Головною метою викладання дисципліни є набуття майбутніми фахівцями знань та вміння приймати зважені управлінські рішення, виходячи з об'єктивних даних статистичної інформації, яка відображає умови функціонування підприємств сфери туристичних послуг.

Предметом вивчення дисципліни є закономірності формування масових економічних явищ і процесів та тенденції їх розвитку

Основними **завданнями**, що мають бути вирішені в процесі викладання дисципліни, є узагальнення та систематизація теоретико -методичних основ комплексного статистичного дослідження масових економічних явищ і процесів, що відбуваються на різних рівнях національної економіки та їх вплив на фінансово - господарських стан суб'єктів діяльності.

Навчальну дисципліну віднесено до групи освітньо-професійних дисциплін підготовки бакалаврів. Вона є невід'ємною частиною циклу економічних дисциплін, необхідних робітникам економічних підрозділів туристичних підприємств та організацій незалежно від форми власності та організаційно - правової форми господарювання.

Міждисциплінарні зв'язки: програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів зі спеціальності «Менеджмент».

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ
«СТАТИСТИКА ТУРИЗМУ»

№ з/п	Назва змістового модулю та теми
	Модуль 1. Туризм як об'єкт статистичного вивчення
Тема 1	Сутнісна характеристика туризму як об'єкта статистичного вивчення
Тема 2	Особливості статистичного дослідження в туризмі
Тема 3	Статистика туристських потоків
Тема 4	Статистика засобів з розміщення туристів
Модуль 2. Соціально-економічна статистика	
Тема 5	Статистика надходжень і витрат, пов'язаних з туризмом
Тема 6	Основні завдання і визначення статистики туризму як джерела грошових надходжень до бюджету держави
Всього годин	90

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“Статистика туризму”

Змістовий модуль 1. Туризм як об’єкт статистичного вивчення

Тема 1. Сутнісна характеристика туризму як об’єкта статистичного вивчення

Основні поняття й категорії туризму. Предмет і завдання статистики туризму. Суб’єкти та об’єкти туристичної діяльності. Одиниці спостереження у туризмі. Підприємства туристичної діяльності як об’єкти статистичного дослідження. Основні напрямки статистичних досліджень у туризмі. Визначення одиниці спостереження в статистиці туризму. Система показників статистики туризму. Державні статистичні спостереження в туризмі.

Література: 4, 6, 8, 16, 29, 41.

Тема 2. Особливості статистичного дослідження в туризмі

Статистичне спостереження в туризмі. Основні напрямками статистичних досліджень туризму. Мета та об’єкт статистичного спостереження. Групування та класифікації статистики туризму. Основні організаційні форми статистичного спостереження. Вибірковий метод спостереження. Принцип формування вибіркової сукупності. Система статистичних показників. Методи аналізу взаємозв’язків факторів туристичної діяльності. Питання узагальнення статистичних даних.

Література: 1, 4, 6, 8, 12, 18, 34.

Тема 3. Статистика туристських потоків

Завдання статистики туристських потоків. Показники туристського потоку за даними Державної прикордонної служби України. Обчислення кількості іноземних (в’їзних) відвідувачів. Розрахунок показників середньої тривалості перебування іноземних туристів. Показники туристського потоку за даними звітів підприємств туризму. Методи характеристики загальної тенденції розвитку

статистики туризму. Визначення середньої тривалості перебування. Аналіз інтенсивності та тенденцій розвитку туристопотоку. Комплексна оцінка сезонності в туризмі.

Література: 1-15,20,21,32,36,39,45.

Тема 4. Статистика засобів з розміщення туристів

Сучасні класифікації засобів з розміщення туристів. Засоби з розміщення туристів у галузі туризму. Основні показники діяльності колективних засобів з розміщення туристів. Показники діяльності санаторно - курортних та оздоровчих закладів. Індекс структурних зрушень середньої ціни. Аналіз динаміки та впливу факторів показників підприємств готельного господарства.

Література: 1-15,17,19,26,29,37,38.

Змістовий модуль 2. Соціально-економічна статистика

Тема 5. Статистика надходжень і витрат, пов'язаних з туризмом

Туристське споживання. Показники надходжень від туризму. Туристське споживання у вартісному вимірі. Структура туристського споживання. Показники надходжень від туризму. Специфічні туристські товари та послуги. Показник середньодобових витрат відвідувача. Обчислення середньодобових витрат відвідувача. Розрахунок обсягу туристського споживання.

Література: 1-15, 21,32,43.

Тема 6. Основні завдання і визначення статистики туризму як джерела грошових надходжень до бюджету держави

Суть суб'єктів ринку, їх економічна обґрунтованість. Значення конкуренції як найважливішого елемента ринкової економіки у вдосконаленні туристського ринку, її типи. Кон'юнктурний аналіз ринку туризму. Поняття і суть туризму. Загальна характеристика туризму як галузі світового господарства. Аналіз стану ринку туризму в Україні. Аналіз ринку готельних послуг в Україні. Аналіз

готельного сектору конгресного туризму. Проблеми роботи з персоналом в готельному бізнесі. Проблеми менеджменту готельних груп

Література: 1-15,19,23,37,45,50.

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Виконання контрольної роботи студентами заочної форми навчання є складовою навчального процесу та активною формою самостійної роботи студентів.

Мета контрольної роботи — поглибити та систематизувати здобуті в процесі вивчення курсу теоретичні знання, набути вміння самостійно працювати з навчальною, спеціальною літературою, законодавчими актами та статистичними матеріалами і застосовувати здобуті знання на практиці для дослідження й аналізу соціально-економічних процесів, що є основою статистики туризму.

Зміст роботи має відповідати плану і розкривати тему.

Варіант контрольної роботи студент вибирає за першою літерою свого прізвища (див. таблицю).

Перша літера прізвища студента	Номер варіанта контрольної роботи
1	2
А, Б, В,	1
Г, Д, Е, Є,	2
Ж, З, І, І	3
Й, К, Л	4
М, Н, О	5
П, Р, С	6
Т, У, Ф	7
Х, Ц, Ч	8
Ш, Щ	9
Ю, Я	10

ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Варіант 1

1. Основні поняття й категорії туризму.
2. Завдання статистики туристських потоків.
3. Суть суб'єктів ринку, їх економічна обґрунтованість.

Варіант 2

1. Предмет і завдання статистики туризму.
2. Показники туристопотоку за даними Державної прикордонної служби України.
3. Значення конкуренції як найважливішого елемента ринкової економіки у вдосконаленні туристського ринку, її типи.

Варіант 3

1. Підприємства туристичної індустрії як об'єкти статистичного дослідження
2. Показники туристопотоку за даними звітів підприємств туризму.
3. Кон'юнктурний аналіз ринку туризму.

Варіант 4

1. Система показників статистики туризму.
2. Визначення середньої тривалості перебування. Аналіз інтенсивності та тенденцій розвитку туристопотоку.
3. Туристське споживання.

Варіант 5

1. Система показників статистики туризму
2. Питання узагальнення статистичних даних.
3. Розрахунок обсягу туристського споживання.

Варіант 6

1. Групування та класифікації статистики туризму.
2. Аналіз інтенсивності та тенденцій розвитку туристопотоку.
3. Розрахунок обсягу туристського споживання.

Варіант 7

1. Вибірковий метод спостереження.
2. Визначення середньої тривалості перебування.
3. Сучасні класифікації засобів з розміщення туристів.

Варіант 8

1. Система статистичних показників.
2. Аналіз інтенсивності та тенденцій розвитку туристопотоку.
3. Основні показники діяльності колективних засобів з розміщення туристів.

Варіант 9

1. Питання узагальнення статистичних даних.
2. Комплексна оцінка сезонності в туризмі.
3. Аналіз стану ринку туризму в Україні.

Варіант 10

1. Методи аналізу взаємозв'язків факторів туристичної діяльності.
2. Сучасні класифікації засобів з розміщення туристів.
3. Основні показники діяльності колективних засобів з розміщення туристів.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Дайте визначення туристичної діяльності.
2. Назвіть види туризму.
3. Поясніть значення категорій внутрішній туризм, зарубіжний та іноземний туризм.
4. Які види туризму об'єднує категорія туризм у межах країни?
5. Дайте пояснення категоріям національний туризм, міжнародний туризм.
6. Які цілі відвідання з метою статистичного обліку рекомендує виділяти Всесвітня туристична організація?
7. Розкрийте зміст службової мети відвідання.
8. Що таке організований туризм?
9. Розшифруйте зміст категорії приватна мета відвідання з точки зору статистичного обліку.
10. Що вивчає статистика туризму та які основні завдання статистичного дослідження туристичної сфери?
11. Сформулюйте основні напрямки статистичних досліджень туризму.
12. Назвіть етапи статистичного дослідження.
13. Поясніть сутність статистичного спостереження та наведіть приклади спостереження в сфері туризму.
14. Які питання статистичного спостереження належать до програмно-методологічних?
15. Дайте визначення одиниці сукупності. Що є одиницею сукупності в сфері туризму?
16. Що являє собою програма спостереження?
17. Назвіть організаційні питання статистичного спостереження.
18. Які організаційні форми спостереження використовують у статистиці туризму?
19. Що являє собою звітність?
20. Які ви знаєте форми статистичної звітності в туризмі?

21. Що являє собою спеціально організоване спостереження?
22. Поясніть значення категорій внутрішній туризм, зарубіжний та іноземний туризм.
23. Які види туризму об'єднує категорія туризм у межах країни?
24. Дайте пояснення категоріям національний туризм, міжнародний туризм.
25. Які цілі відвідання з метою статистичного обліку рекомендує виділяти Всесвітня туристична організація?
26. Розкрийте зміст службової мети відвідання.
27. Що таке організований туризм?
28. Розшифруйте зміст категорії приватна мета відвідання з точки зору статистичного обліку.
29. Що вивчає статистика туризму та які основні завдання статистичного дослідження туристичної сфери?
30. Сформулюйте основні напрямки статистичних досліджень туризму.
31. Назвіть етапи статистичного дослідження
32. Поясніть сутність статистичного спостереження та наведіть приклади спостереження в сфері туризму.
33. Які питання статистичного спостереження належать до програмно-методологічних?
34. Дайте визначення одиниці сукупності. Що є одиницею сукупності в сфері туризму?
35. Що являє собою програма спостереження?
36. Назвіть організаційні питання статистичного спостереження.
37. Які організаційні форми спостереження використовують у статистиці туризму?
38. Що являє собою звітність?
39. Які ви знаєте форми статистичної звітності в туризмі?
40. Що являє собою спеціально організоване спостереження?
41. Класифікація засобів з розміщення туристів, запропонована WTO.
42. Що являють собою колективні засоби з розміщення туристів?

43. Види індивідуальних засобів з розміщення.
44. Назвіть та охарактеризуйте типи підприємств, що відносяться до підприємств готельного господарства.
45. Завдання статистики підприємств з розміщення туристів.
46. Основні абсолютні показники діяльності підприємств готельного господарства.
47. Як розраховується та що характеризує показник середня місткість одного підприємства?
48. Як здійснюється розрахунок середньої місткості одного номера?
49. Запишіть формулу обчислення середньої тривалості перебування одного приїжджого?
50. Що характеризує показник середнього заповнення одного місця?
51. Дайте визначення туристському споживанню.
52. На які складові поділяють туристське споживання за часом та місцем здійснення?
53. Які витрати включає попереднє туристське споживання?
54. Що являє собою споживання протягом подорожі?
55. Що включає споживання після подорожі як елемент туристського споживання?
56. Назвіть види туристського споживання залежно від категорії відвідувачів.
57. Дайте визначення внутрішнього туристського споживання.
58. Що являє собою іноземне туристське споживання.
59. Поясніть термін зарубіжне туристське споживання.
60. Дайте визначення туристських витрат.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна:

1. Підгорний А. З. Система національних рахунків: навчальний посібник / А. З. Підгорний, О. Г. Милашко. – Одеса: ОДЕУ, 2014. – 121 с.
2. Милашко О.Г. Оцінка інтенсивності розвитку секторної структури економіки на основі системи національних рахунків // Вісник соціально - економічних досліджень. Одеса: ОДЕУ, 2015. – Вип. 25. – С. 240- 244.
3. Ольвінська Ю. О. Соціальна статистика: навчальний посібник / Ю. О. Ольвінська, О. В. Самотоєнкова. – Одеса, 2012. - 102 с.
4. Милашко О. Г. Статистичне оцінювання доходів і витрат домогосподарств за даними системи національних рахунків / О. Г. Милашко // Вісник соціально- економічних досліджень : зб. наук. пр. / голов. ред. М. І. Зверяков; Одеський держ. екон. Ун -т. – Одеса, 2014. – Вип. 30. - С. 247 - 253.
5. Окландер М. А. Статистичний моніторинг внеску туризму в економіку території // Статистика України. – 2012. –№ 4. – С. 49 - 52.
6. Милашко О. Г. Статистичне оцінювання доходів і витрат домогосподарств за даними системи національних рахунків О. Г. Милашко // Вісник соціально - економічних досліджень : зб. наук. пр. / голов. ред. М. І. Зверяков; Одеський держ. екон. ун- т. – Одеса, 2008. – Вип. 30. - С. 247 - 253.
7. Погорелова Т. В. Статистичні методи оцінювання фінансової діяльності підприємств та організацій / Т. В. Погорелова // Вісник соціально - економічних досліджень: зб. наук. пр. / ред. М. І. Зверяков; Одеський держ. екон. Ун - т. – Одеса, 2007. – Вип. 25. – С. 276 - 282.
8. Милашко О.Г., Русева О.П. Міжнародна статистика: Навч. посібник. Одеса: ОДЕУ, ротاپринт, 2012 р. – 123 с.
9. Вітковська К. В. Деякі методологічні аспекти оцінки життєвого потенціалу населення на регіональному рівні / К. В. Вітковська, А. З. Підгорний // Вісник соціально - економічних досліджень: зб. наук. пр. / ред. М. І. Зверяков; Одеський держ. екон. Ун -т. – Одеса, 2014. - Вип.30. - С. 308 - 314.

10. Милашко О. Г. Характеристика показників експлуатації підприємств готельного господарства Одеського регіону / О. Г. Милашко, К. Д. Семенова // Вісник соціально - економічних досліджень: зб. наук. пр. / голов. ред. М. І. Зверяков; Одеський держ. екон. ун-т. – Одеса, 2012. – Вип. 9. – С. 355- 360.

11. Милашко О. Г. Оцінка диференціації витрат населення – одного з індикаторів життєвого рівня / О. Г. Милашко // Вісник соціально - економічних досліджень : зб. наук. пр. / го лов. ред. М. І. Зверяков; Одеський держ. екон. Ун - т. – Одеса, 2015. – Вип. 19. - С. 182 -187.

12. Семенова К. Д. Проблеми індексного аналізу економічних показників / К. Д. Семенова // Вісник соціально- економічних досліджень: Збірник наукових праць. Вип. 35. – 2012. – С. 453 - 457

13. Милашко О. Г. Статистичний аналіз стану та розвитку підприємств готельного господарства Одеської області / О. Г. Милашко // Науковий вісник. Одеський державний економічний університет. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. – Одеса: ОДЕУ, 2010. – Вип. 13 (114). – С. 143 -150

Додаткова:

14. Бейдик О. О. Словник-довідник з географії туризму, рекреології та рекреаційної географії. - К.: Палітра, 2007.

15. Биржаков М.Б. Введение в туризм. - Москва - Санкт-Петербург: Герда, 2010.

16. Дмитревский Ю. Д. Туристские районы мира. - М., - 2010.

17. Зорин И.В., Квартальников В.Н. Туристский терминологический словарь.

18. Зорин И.В., Квартальнов В.А. Энциклопедия туризма. - Москва, 2010.

19. Іванов Ю. Туристична діяльність і оподаткування // Бухгалтерія. - 2012. - №20/2.

20. Іванова І.О. Маркетингові можливості сучасного готельного бізнесу в Україні. - Львів, 2007.

21. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг / О.О. Любіцева. – К. : Альтерпрес, 2012. – 436 с.

22. Мальська М. Я., Худо В. В. Туристичний бізнес; теорія і практика: Навч. посіб. — К.: Центр учбової літератури, 2015. — 424 с.
23. Мальська М. Я., Худо В. В., Цибух В. І. Основи туристичного бізнесу: Навч. посіб. — К.: Центр навчальної літератури, 2014.
24. Мальська М. Я., Худо В. В., Цибух В. І. Основи туристичного бізнесу: Навч. посіб. — Л.: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2013. — 360 с.
25. Маринин М. М. Туристские формальности и безопасность в туризме. — М., 2012.
26. Панкова Є.В. Туристичне краєзнавство: Навчальний посібник. - К.: Альтерпрес, 2013. - 352 с.
27. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства. - Київ, 2011.
28. Послуги в Україні. Туризм. Готелі. Харчування (Законодавство, стандартизація, класифікація, сертифікація): Нормативні документи. - Львів, 2009.
29. Пузакова Е.П. Международный туристический бизнес. -Москва, 2011.
30. Пуцентейло П.Р. Економіка і організація туристично-готельного підприємництва: Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2016. - 344 с.
31. Ресторанный и гостиничный бизнес. - 2011. - № 4(8).
32. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу / І.В. Смаль. – Ніжин : Вид-во Ніжин. держ. ун-у імені Миколи Гоголя, 2013. – 336 с.
33. Уокер Д. Введение в гостеприимство / Пер.с англ. Н.Н. Михайлова. - М.:Юнити,2009.
34. Федорченко В.К., Лук'янова Л.Г., Дорошенко Т.Т., Мініч І.М. Уніфіковані технології готельних послуг. - К.: Вища школа, 2011. - 237 с.
35. Федорченко В.К., Мініч І.М. Туристський словник-довідник: Навчальний посібник. - К.: Дніпро, 2010.
36. Цибух В.І. Стан і перспективи розвитку туризму в Україні // Туристично-краєзнавчі дослідження. - К., 2009. - Вил. 2.
37. Цибух В.И. Перспективы развития национальной туристической индустрии // Гостиничный и ресторанный бизнес. - 2011. - №4.

38. Чеботарь Ю. М. Туристический бизнес: Практическое пособие для турфирм и клиентов. - М.: Мир деловой книги, 2007. - 69 с.
39. Чеботарь Ю.М. Туристический бизнес. - Москва, 2010.
40. Чудновский А.Д. Туризм и гостиничное хозяйство. - Москва, 2010.
41. Шаповал Г.Ф. История туризма. - Минск: Экоперспектива, 2009.
42. Школа І.М., Григорків В.С, Кифяк В.Ф. Розвиток міжнародного туризму в Україні. - Чернівці, 2007.
43. Экономика современного туризма / Карпова Г. А., Воронцов М. Г., Могаров М. В. и др. - СПб.: Герда, 2008.
44. Экономика современного туризма / Под ред. д-ра экон. наук Г. А. Карповой. - М.-СПб: Герда, 2008. - 405 с.
45. Яновська Н. В. Туризм: організація і облік. - Харків: Фактора, 2010